

CURTEA
DE APEL CHIȘINĂU

2043, mun. Chișinău, str. Teilor 4
www.instante.justice.md; e-mail: cac@justice.md
Tel. (022) 409-209; Fax: (022) 635-355

CHISINAU
COURT OF APPEAL

4 Teilor str., Chișinău 2043
www.instante.justice.md; e-mail: cac@justice.md
Tel. (022) 409-209; Fax: (022) 635-355

435/1-2018 № 09.11.18

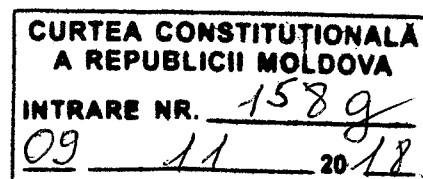
✓ **Curtea Constituțională a Republicii Moldova**

Mun. Chișinău, Strada Alexandru Lăpușneanu 28, Md-2004

Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău la solicitarea avocatului Vitalie Catană vă expediază sesizarea privind excepției de neconstituționalitate prezentată în conformitate cu prevederile art. 135 alin. (1), lit. a) și lit. g) din Constituție, încheierea instanței de judecată din data de 24.10.2018.

Judecător

Ghenadie Lîsîi

2

Curtea Constituțională a Republicii Moldova

Str. Alexandru Lăpușneanu nr. 28

Mun. Chișinău MD-2004, R. Moldova

SESIZARE

PRIVIND EXCEPȚIA DE NECONSTITUȚIONALITATE

prezentată în conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) și lit.g) din Constituție

I. Autorul sesizării.

Subsemnatul, Vitali Catană, Avocat, Biroul de Avocați ULIM, str. Vlaicu Pârcălab, nr. 52, mun. Chișinău, MD-2012, nr. tel. mob. 069773077, în calitate de apărător al victimei Olga Țugui, dom. în str. Pietrarilor nr. 10/3, ap. 36, mun. Chișinău, în cauză contravențională nr. 5r-621/17, 12-5r-33391-12052017, înaintez prezenta sesizare.

II. Obiectul Sesizării.

Obiectul sesizării privind neconstituționalitatea îl constituie: articolul 461 din Codul Contravențional al Republicii Moldova, Legea nr. 218 din 24.10.2008, privind încetarea procesului contravențional în ședința de judecată; articolul 445, Codul Contravențional, Legea nr. 218 din 24.10.2008, privind nulitatea procesului-verbal cu privire la contravenție.

Astfel, articolul 461, Codul Contravențional, privind încetarea procesului contravențional în ședință de judecată stabilește: "În cazul în care, pe parcursul judecării cauzei, se constată vreunul din temeiurile prevăzute la art. 441 și 445, instanța încetează procesul contravențional".

Articolul 445, Codul Contravențional, privind nulitatea procesului-verbal cu privire la contravenție stipulează că: "Neconsemnarea în procesul-verbal cu privire la contravenție a datelor și faptelor indicate la art. 443 are ca efect nulitatea acestuia".

Conform articolului 20, Constituția Republicii Moldova, privind accesul liber la justiție:

"(1) Orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime.

(2) Nici o lege nu poate îngreuna accesul la justiție".

În consecință, prin efectele pe care le produc, art. 461 și art. 445, Codul Contravențional, încalcă prevederile art. 20 al Constituției Republicii Moldova cu privire la accesul liber la justiție al persoanei.

III. Circumstanțele litigiului examinat de către instanța de judecată.

În fapt, în data de 26 septembrie 2016 agentul constator din cadrul Inspectoratului de Poliție Centru, Marcuța Vasile, a întocmit procesul-verbal privind comiterea de către cet. Liliana Ciobanu a contravenției prevăzută de art. 78, alin.(2), Cod Contravențional, pentru fapta de agresiune fizică a cet. Țugui Olga la data de 9 septembrie 2016 în proximitatea domiciliilor contravenientei și a victimei aflate de adresa str. Pietrarilor nr. 10/3, mun. Chișinău.

Prin decizia agentului constator, în baza art. 78, alin.(2), Cod Contravențional, contravenientei Liliana Ciobanu i-a fost aplicată sancțiunea în formă de amendă în mărime de 25 unități convenționale, reprezentând suma de 500 lei.

Contravenienta Liliana Ciobanu a contestat decizia agentului constator cerând anularea deciziei și a procesului-verbal întocmit de acesta.

Prin Hotărârea nr. 5r-621/17, 12-5r-33391-12052017 din 30 mai 2018 Judecătoria Chișinău (sediul Centru) a constatat vinovăția contravenientei Liliana Ciobanu ca fiind dovedită fără echivoc și a concluzionat că fapta comisă constituie elementele contravenției prevăzute de art. 78, alin.(2), Cod Contravențional.

Însă instanța de judecată a hotărât să dispună admiterea contestației depuse de contravenienta Liliana Ciobanu și anularea deciziei agentului constator Marcuța Vasile și a procesului-verbal cu privire la contravenție Seria MAI03 493535 din 26 septembrie 2016 întocmit de către acesta.

Instanța de judecată a hotărât încetarea procesului contravențional cu privire la contravenienta Liliana Ciobanu în baza art. articolul 461 din Codul Contravențional al Republicii Moldova, motivul fiind nulitatea procesului-verbal de contravenție Seria MAI03 493535 din 26 septembrie 2016 în baza art. 445, Cod Contravențional, dat fiind că acesta a fost întocmit cu încălcarea prevederilor art. 443, Cod Contravențional.

Am contestat cu recurs Hotărârea nr. 5r-621/17, 12-5r-33391-12052017 din 30 mai 2018 a Judecătoriei Chișinău (sediul Centru), în prezent cauza fiind pe rol la Curtea de Apel Chișinău.

IV. Argumentele în sprijinul susținerii privind încălcarea normei constituționale.

- 1. Conform prevederii din art. 114 al Constituției privind înfăptuirea justiției, "Justiția se înfăptuiește în numele legii numai de instanțele judecătorești". La rândul lor, instanțele judecătorești realizează actul de justiție prin hotărâri, sentințe sau decizii.**

În același timp, articolul 374, Cod Contravențional, definește procesul contravențional în felul următor:

"(1) Procesul contravențional reprezintă totalitatea de norme din prezentul cod care reglementează procedura contravențională.

(2) Procesul contravențional este activitatea desfășurată de autoritatea competentă, cu participarea părților și a altor persoane titulare de drepturi și de obligații, avînd ca scop constatarea contravenției, examinarea și soluționarea cauzei contravenționale, constatarea cauzelor și condițiilor care au contribuit la săvîrșirea contravenției.

(2¹) Procesul contravențional începe de drept din momentul sesizării sau al autosesizării agentului constatatator privind săvîrșirea contravenției.

(3) Procesul contravențional se desfășoară pe principii generale de drept contravențional, în temeiul Constituției, al prezentului cod, al Codului de procedură penală în cazurile expres prevăzute de prezentul cod, precum și al normelor dreptului internațional și ale tratatelor internaționale cu privire la drepturile și libertățile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte”.

Coroborat cu art. 20 al Constituției rezultă că accesul liber la justiție presupune dreptul persoanei de a înainta orice fel de cerere ce este de competența autorității judecătorești, dacă consideră că drepturile, libertățile și interesele sale legitime au fost încălcate.

În același timp, legitimitatea acțiunii în justiție a persoanei trebuie să fie apreciată doar după examinarea acesteia în baza probelor în fața instanței și constatată prin hotărârea instanței de judecată. Instanța de judecată este cea care stabilește vinovăția și aplicarea sancțiunii.

Prin urmare, accesul liber la justiție înseamnă dreptul persoanei de a pretinde ca asupra acțiunii sale să decidă doar instanța de judecată prin hotărâre judecătorească.

Norma legală a cărei constituționalitate este contestată face ca acțiunea victimei să nu fie soluționată prin o hotărâre judecătorească în procedură obișnuită, ci să fie respinsă ca efect al aplicării art. 461, Cod Contravențional.

Norma legală în cauză oprește instanța de judecată să judece sau să pună la baza hotărârii sale concluziile constatate și obligă să înceteze cauza independent de constatările instanței de judecată. Pe cale de consecință, se încalcă dreptul victimei la accesul liber la justiție.

2. Accesul liber la justiție reprezintă un aspect al dreptului la un proces echitabil și găsește expresie în art. 6 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale (CEDO), în jurisprudența CEDO, dar și în practica Curții Constituționale a Republicii Moldova (HCC10/2016, §43).

a. Dreptul la un proces echitabil presupune înainte de toate egalitatea cetățenilor în raport cu legea. Egalitatea legii înseamnă un tratament egal și garantarea mijloacelor procedurale egale în baza legii.

Reglementarea nulității procesului-verbal de contravenție și a încetării procesului contravențional ca efect al nulității în baza art. 445 și 461, Cod Contravențional, reprezintă o încălcare a dreptului la un proces echitabil dat fiind că stabilesc norme procedurale care avantajează pe contravenient în raport cu victima, lipsindu-l pe acesta din urma de a i se da satisfacție independent de faptul dacă este sau nu este dovedită vinovăția contravenientului.

b. Contradictorialitatea constituie unul din principiile procedurale fundamentale și element esențial în definirea dreptului de acces liber la justiție.

Principiul contradictorialității presupune faptul că toate elementele procesului trebuie supuse dezbaterii și discuției părților, că fiecare parte trebuie să aibă posibilitatea de a se exprima cu privire la orice element care ar avea legătură cu pretenția dedusă judecății.

Contradictorialitatea se manifestă atât în raporturile dintre părți, iar pentru aceasta trebuie în prealabil ca părțile să fie informate exact despre existența procesului, conținutul pretențiilor și argumentelor părții adverse, cât și în raporturile dintre părți și instanță.

Accesul liber la justiție înseamnă și accesul la procedurile și mijloacele oferite de lege în apărarea intereselor. Însă în realitate victima este lipsită de posibilitatea de a invoca probele în apărarea sa dat fiind că efectele administrării lor sunt anulate prin aplicarea sancțiunii nulității procesului-verbal și a încetării procesului contravențional.

Dreptul de acces liber la justiție presupune conform practicii Curții Europene a Drepturilor Omului elementul fundamental care constă în "exigența ca fiecare dintre părți să dispună de posibilități suficiente, echivalente și adecvate pentru a-și susține poziția asupra problemelor de drept și de fapt, și că nici una din părți să nu fie defavorizată în raport cu cealaltă".

Consecința naturală a aplicării principiului contradictorialității constă în faptul că, urmare a pledoariilor în contradictoriu în fața instanței, sunt desprinse concluziile constatate de către instanța de judecată.

Iar faptul că prin aplicarea art. 445 și 461, Cod Contravențional, constatările instanței de judecată sunt anulate, reprezintă încălcarea principiului contradictorialității și a dreptului la un proces echitabil.

3. Reținem că scopul reglementării sancțiunii de nulitate a procesului-verbal de constatare a contravenției prevăzute de art. 445 și a încetării procesului contravențional prevăzute de art. 461 îl constituie garantarea drepturilor persoanelor în raport cu acțiunile agentului constatator și privesc elemente ce țin de identitatea persoanei și circumstanțele în care a fost comisă fapta contravențională.

Însă în art. 446, Cod Contravențional, sunt stipulate situațiile sau anumite contravenții pentru care întocmirea procesului-verbal cu privire la contravenție nu este necesară.

Prin urmare, existența procesului-verbal nu este determinantă în ceea ce privește constatarea și aplicarea sancțiunii pentru comiterea unei contravenții. Rezultă că sancțiunea nulității procesului-verbal și încetării pe cale de consecință a procesului contravențional nu sunt într-un raport de condiționalitate directă sub aspectul garanțiilor procedurale în vederea asigurării unui proces echitabil. În situația în care prin alte mijloace de probă victima își dovedește susținerile, vinovăția contravenientului poate fi constatată chiar și în lipsa procesului-verbal de contravenție.

Modul în care este redactat articolul 440, Cod Contravențional, privind procesul de constatare a faptei contravenționale și atribuțiile agentului constatatator este înțeles anume în această logică.

Norma legală stipulează astfel:

“(1) Constatarea faptei contravenționale înseamnă activitatea, desfășurată de agentul constatatator, de colectare și de administrare a probelor privind existența contravenției, de încheiere a procesului-verbal cu privire la contravenție, de aplicare a sancțiunii contravenționale sau de trimitere, a dosarului, după caz, funcționarului abilitat să examineze cauza contravențională, din cadrul autorității din care face parte agentul constatatator, în instanța de judecată sau în alt organ spre soluționare.

(2) Agentul constatatator este sesizat prin plîngere sau denunț ori se autosesizează cînd dispune de informații suficiente pentru a considera cu un grad înalt de probabilitate că este comisă o contravenție fie prin constatarea faptei contravenționale”.

Așa dar, întocmirea procesului-verbal privind contravenția are loc abia după momentul în care agentul constatatator acumulează informațiile și probele pertinente. Procesul-verbal nu este o probă în sine și nu constituie elementul hotărâtor în constatarea vinovăției. Pe cale de consecință logică, lipsa procesului-verbal nu poate reprezenta un motiv pentru a refuza examinarea de către instanța de judecată a procesului contravențional.

Putem admite că în cazul în care în cadrul procesului contravențional avem în calitate de părți doar agentul constatatator și contravenientul, procesul-verbal de constatare a contravenției constituie elementul esențial în ceea ce privește asigurarea garanțiilor procedurale ale contravenientului.

Însă în cazul în care părți ale procesului contravențional sunt partea vătămată, agentul constatatator și contravenientul, garanțiile și drepturile contravenientului trebuie asigurate în raport cu garanțiile și drepturile părții vătămate.

Procesul-verbal de constatare a contravenției constituie o garanție procedurală în raport cu agentul constatatator în ideea excluderii posibilităților de a se comite abuzuri din partea autorității. El însă nu poate constitui o garanție în raport cu victima contravenției.

Pentru acest motiv sancțiunea nulității în cazul în care procesul-verbal de constatare a contravenției este întocmit cu încălcarea prevederilor art. 443 nu poate avea caracter absolut.

În caz contrar ar trebui să admitem că victima contravenției poate fi sancționată nu pentru lipsa sa de diligență, ci pentru o eroare sau o încălcare comisă cu intenție în momentul întocmirii procesului-verbal de constatare a contravenției. În această ipoteză este la suprafață faptul că nulitatea procesului-verbal în baza art. 445 și încetarea procesului contravențional în baza art. 461 reprezintă o garanție excesivă în beneficiul contravenientului și o sancțiune nemerită și inechitabilă în raport cu partea victima contravenției.

Oricare ar fi cauza faptelor care constituie motiv pentru a dispune nulitatea procesului-verbal și încetarea procesului contravențional, comportamentul agentului constatatator sau

comportamentul contravenientului, consecința o constituie o hotărâre a instanței de judecată care încalcă dreptul de acces liber la justiție în raport cu victima contravenției.

V. Cerințele sesizării.

1. Să fie recunoscut ca fiind neconstituțional art. 461, Cod Contravențional, Legea nr. 218 din 24.10.2008, pentru cauzele contravenționale inițiate la cererea victimei contravenției.
2. Să fie recunoscut ca fiind neconstituțional art. 445, Cod Contravențional, Legea nr. 218 din 24.10.2008, pentru cauzele contravenționale inițiate la cererea victimei contravenției.

VI. Lista documentelor.

Copia Hotărârii Judecătorei Chișinău (sediul Centru) nr. 5r-621/17, 12-5r-33391-12052017 din 30 mai 2018.

VII. Declarația și semnătura.

Declar pe onoare ca informațiile expuse în prezentul formular de sesizare sunt exacte.

Locul: Chișinău

Data: 26 septembrie 2018

Semnătura

Mandat de împuternicire pe numele avocatului Vitali Catană anexat la materialele cauzei contravenționale.

ÎNCHEIERE
În numele Legii

24 octombrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău

Având în componența sa pe:

Președintele de ședință, judecătorul

Lîsîi Ghenadie

Judecătorii

Furdui Sergiu și Bulhac Ion

Cu participarea:

Avocatului

Catană Vitalie

judecând în ședință deschisă, sesizarea privind excepția de neconstituționalitate înaintată de către avocatul Catană Vitalie în interesele victimei Țugui Olga, privind verificarea constituționalității prevederilor art. 461 și art. 445 Cod Contravențional al RM, în cauza contravențională, la recursul declarat de către avocatul Catană Vitalie în interesele victimei Țugui Olga, împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 20 mai 2018, prin care a fost admisă contestația depusă de contravenienta Ciobanu Liliana împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție seria MAI03 493535 din 26 septembrie 2016 și a deciziei agentului constator din cadrul IP Centru, Mărcuță Vasile prin care Ciobanu Liliana a fost recunoscută de comiterea contravenției prevăzute de art. 78 alin. 2 Cod Contravențional și sancționată cu amendă în mărime de 25 unități convenționale și a fost anulată decizia agentului constator și încetat procesul contravențional în privința lui Ciobanu Liliana în baza art. 78 alin. 2 Cod Contravențional – din motivul nulității procesului-verbal cu privire la contravenție..

Procedura de citare a părților a fost îndeplinită.

Examinând probele din dosar, în raport cu argumentele invocate în sesizarea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate, Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău,-

CONSTATĂ:

1. Ciobanu Liliana, este învinuită de faptul că la data de 09 septembrie 2016, la ora 20:10, aflându-se pe str. Pietrarilor 10/3, a comis fapta contravențională manifestată prin agresarea fizică a cet. Țugui Olga, astfel provocându-i ultimei dureri fizice.

2. Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 20 mai 2018, Ciobanu Liliana a fost admisă contestația depusă de contravenienta Ciobanu Liliana împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție seria MAI03 493535 din 26 septembrie 2016 și a deciziei agentului constator din cadrul IP Centru, Mărcuță Vasile prin care Ciobanu Liliana a fost recunoscută de comiterea contravenției prevăzute de art. 78 alin. 2 Cod Contravențional și sancționată cu amendă în mărime de 25 unități convenționale și a fost anulată decizia agentului constator și încetat procesul contravențional în privința lui Ciobanu Liliana în

7

baza art. 78 alin. 2 Cod Contravențional – din motivul nulității procesului-verbal cu privire la contravenție.

3. Nefiind de acord cu hotărârea, avocatul Catană Vitalie în interesele victimei Țugui Olga a declarat recurs prin care a solicitat admiterea recursului, casarea hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 20 mai 2018 și dispunerea rejudecarea cauzei în prima instanță, în alt complet de judecată.

4. Consecvent, avocatul Catană Vitalie în interesele victimei Țugui Olga, a înaintat instanței de recurs sesizare privind excepția de neconstituționalitate și verificarea constituționalității prevederilor art. 461 și art. 445 Cod Contravențional al RM, în cauza contravențională, la recursul declarat de către avocatul Catană Vitalie în interesele victimei Țugui Olga, împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 20 mai 2018.

În motivarea sesizării, s-a menționat că:

- reglementarea nulității procesului-verbal de contravenție și a încetării procesului contravențional ca efect al nulității în baza art. 445 și 461, Cod Contravențional, reprezintă o încălcare a dreptului la un proces echitabil dat fiind că stabilesc norme procedurale care avantajează pe contravenient în raport cu victima, lipsindu-l pe acesta din urma de a i se da satisfacție independent de faptul dacă este sau nu este dovedită vinovăția contravenientului.
- contradictorialitatea constituie unul din principiile procedurale fundamentale și element esențial în definirea dreptului de acces liber la justiție. Principiul contradictorialității presupune faptul că toate elementele procesului trebuie supuse dezbaterii și discuției părților, că fiecare parte trebuie să aibă posibilitatea de a se exprima cu privire la orice element care ar avea legătură cu pretenția dedusă judecării. Contradictorialitatea se manifestă atât în raporturile dintre părți, iar pentru aceasta trebuie în prealabil ca părțile să fie informate exact despre existența procesului, conținutul pretențiilor și argumentelor părții adverse, cât și în raporturile dintre părți și instanță.
- accesul liber la justiție înseamnă și accesul la procedurile și mijloacele oferite de lege în apărarea intereselor. Însă în realitate victima este lipsită de posibilitatea de a invoca probele în apărarea sa dat fiind că efectele administrării lor sunt anulate prin aplicarea sancțiunii nulității procesului-verbal și a încetării procesului contravențional.
- dreptul de acces liber la justiție presupune conform practicii Curții Europene a Drepturilor Omului elementul fundamental care constă în "exigența ca fiecare dintre părți să dispună de posibilități suficiente, echivalente și adecvate pentru a-și susține poziția asupra problemelor de drept și de fapt, și că nici una din părți să nu fie defavorizată în raport cu cealaltă".
- consecința naturală a aplicării principiului contradictorialității constă în faptul că, urmare a pledoariilor în contradictoriu în fața instanței, sunt desprinse concluziile constatate de către instanța de judecată.
- faptul că prin aplicarea art. 445 și 461, Cod Contravențional, constatările instanței de judecată sunt anulate, reprezintă încălcarea principiului contradictorialității și a dreptului la un proces echitabil.

- se reține că scopul reglementării sancțiunii de nulitate a procesului-verbal de constatare a contravenției prevăzute de art. 445 și a încetării procesului contravențional prevăzute de art. 461 îl constituie garantarea drepturilor persoanelor în raport cu acțiunile agentului constatatator și privesc elemente ce țin de identitatea persoanei și circumstanțele în care a fost comisă fapta contravențională.
- însă în art. 446, Cod Contravențional, sunt stipulate situațiile sau anumite contravenții pentru care întocmirea procesului-verbal cu privire la contravenție nu este necesară.
- prin urmare, existența procesului-verbal nu este determinantă în ceea ce privește constatarea și aplicarea sancțiunii pentru comiterea unei contravenții. Rezultă că sancțiunea nulității procesului-verbal și încetării pe cale de consecință a procesului contravențional nu sunt într-un raport de condiționalitate directă sub aspectul garanțiilor procedurale în vederea asigurării unui proces echitabil. În situația în care prin alte mijloace de probă victima își dovedește susținerile, vinovăția contravenientului poate fi constatată chiar și în lipsa procesului-verbal de contravenție.
- Modul în care este redactat articolul 440, Cod Contravențional, privind procesul de constatare a faptei contravenționale și atribuțiile agentului constatatator este înțeles anume în această logică.
- întocmirea procesului-verbal privind contravenția are loc abia după momentul în care agentul constatatator acumulează informațiile și probele pertinente. Procesul-verbal nu este o probă în sine și nu constituie elementul hotărâtor în constatarea vinovăției. Pe cale de consecință logică, lipsa procesului-verbal nu poate reprezenta un motiv pentru a refuza examinarea de către instanța de judecată a procesului contravențional.
- se poate admite că, în cazul în care în cadrul procesului contravențional avem în calitate de părți doar agentul constatatator și contravenientul, procesul-verbal de constatare a contravenției constituie elementul esențial în ceea ce privește asigurarea garanțiilor procedurale ale contravenientului. Însă, în cazul în care părți ale procesului contravențional sunt partea vătămată, agentul constatatator și contravenientul, garanțiile și drepturile contravenientului trebuie asigurate în raport cu garanțiile și drepturile părții vătămate.
- procesul-verbal de constatare a contravenției constituie o garanție procedurală în raport cu agentul constatatator în ideea excluderii posibilităților de a se comite abuzuri din partea autorității. El însă nu poate constitui o garanție în raport cu victima contravenției. Pentru acest motiv sancțiunea nulității în cazul în care procesul-verbal de constatare a contravenției este întocmit cu încălcarea prevederilor art. 443 nu poate avea caracter absolut.
- în caz contrar ar trebui să se admită că victima contravenției poate fi sancționată nu pentru lipsa sa de diligență, ci pentru o eroare sau o încălcare comisă cu intenție în momentul întocmirii procesului-verbal de constatare a contravenției. În această ipoteză este la suprafață faptul că nulitatea procesului-verbal în baza art. 445 și încetarea procesului contravențional în

8

baza art. 461 reprezintă o garanție excesivă în beneficiul contravenientului și o sancțiune nemeritată și inechitabilă în raport cu partea victima contravenției.

- Oricare ar fi cauza faptelor care constituie motiv pentru a dispune nulitatea procesului-verbal și încetarea procesului contravențional, comportamentul agentului constatator sau comportamentul contravenientului, consecința o constituie o hotărâre a instanței de judecată care încalcă dreptul de acces liber la justiție în raport cu victima contravenției.

Examinând materialele cauzei, în special a sesizării în speță, ținând cont de opinia participanților la proces, Colegiul Penal consideră necesar de a admite sesizarea privind excepția de neconstituționalitate înaintată de către avocatul Catană Vitalie, din următoarele considerente:

5. Astfel, potrivit art. 342 CPP al RM, toate chestiunile care apar în timpul judecării cauzei se soluționează prin încheiere a instanței de judecată. Încheierile privind măsurile preventive, de ocrotire și asiguratorii, recuzările, declinarea de competență, strămutarea cauzei, dispunerea expertizei, precum și încheierile interlocutorii, se adoptă sub formă de documente aparte și se semnează de judecător sau, după caz, de toți judecătorii din completul de judecată. Încheierile instanței asupra celorlalte chestiuni se includ în procesul-verbal al ședinței de judecată. Încheierile date pe parcursul judecării cauzei se pronunță public.

6. Succesiv, conform dispozițiilor art. 364 CPP al RM, președintele ședinței întreabă fiecare parte în proces dacă are careva cereri sau demersuri. Cererile sau demersurile formulate vor fi argumentate, iar dacă se solicită administrarea unor probe noi, se vor indica faptele și circumstanțele ce urmează a fi dovedite, mijloacele prin care pot fi administrate aceste probe, locul unde se află acestea, iar în privința martorilor, experților și specialiștilor se va indica identitatea și adresa lor în cazul în care partea nu poate asigura prezența lor în instanța de judecată. Cererile sau demersurile formulate se soluționează de către instanță după audierea opiniilor celorlalte părți asupra cerințelor înaintate. Părțile pot prezenta și cere administrarea probelor și în cursul cercetării judecătorești.

7. Totodată, Colegiul Penal indică că conform art. 7 alin.(2) CPP al RM, dacă există neconcordanțe între prevederile tratatelor internaționale în domeniul drepturilor și libertăților fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte și prevederile prezentului cod, prioritate au reglementările internaționale.

8. Pct. 83 din Hotărârea Curții Constituționale din 09.02.2016, prevede că verificarea constituționalității normelor contestate constituie competența exclusivă a Curții Constituționale.

9. Astfel, judecătorii ordinari nu sunt în drept să refuze părților sesizarea Curții Constituționale, decât doar în condițiile menționate la paragraful 82, care la rândul său prevede că judecătorul ordinar nu se va pronunța asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, ci se va limita exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții și anume, dacă obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție; excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau indică că este ridicată de către instanța de judecată din oficiu;

10
prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei; nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate.

10. Pct. 107 din Hotărârea Curții Constituționale din 09.02.2016, prevede că în temeiul art. 135 alin. (1) lit. a) și lit. g), sesizarea privind controlul constituționalității unor norme ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze se prezintă direct Curții Constituționale, de către judecătorii/completele de judecată din cadrul Curții Supreme de Justiție, Curților de apel și judecătoriilor, pe rolul cărora se află cauza. O astfel de interpretare asigură principiul constituțional al independenței tuturor judecătorilor și soluționarea cauzelor și supremația Constituției în procesul de apărare a drepturilor și libertăților fundamentale.

11. În continuare, instanța de recurs menționează că până în prezent o hotărâre a Curții Constituționale privind examinarea constituționalității art. 461 și 445 Cod Contravențional al RM, nu există, norma intabulată la art. 461 și 445 Cod Contravențional al RM, vizează solicitările din cererea de recurs declarată împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 20 mai 2018, totodată, prezentul demers a fost înaintat de către avocatul Catană Vitalie în interesele victimei Țugui Olga, care în speță deținea calitatea procesuală de recurent, fiind participant al procesului, obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, este o normă a unui act legislativ, respectiv, circumstanțele în speță denotă întrunirea cerinței pct. 3 al paragrafului 82 din Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 09 februarie 2016, prin urmare sesizarea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate și verificarea constituționalității art. 461 și art. 445 Cod Contravențional al RM, urmează a fi admis.

12. În conformitate cu art. 7, 342, 364 CPP al RM, Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău,-

DISPUNE :

Admite cererea avocatului Catană Vitalie în interesele victimei Țugui Olga, privind sesizarea Curții Constituționale, referitor la excepția de neconstituționalitate privind verificarea constituționalității prevederilor art. 461 și art. 445 Cod Contravențional al RM.

Expediază în adresa Curții Constituționale a Republicii Moldova, sesizarea de ridicare a excepției de neconstituționalitate înaintată de către avocatul Catană Vitalie în interesele victimei Țugui Olga, în temeiul art. 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituția Republicii Moldova.

Încheierea nu este susceptibilă de a fi atacată.

Președinte în ședință, judecătorul:

Judecătorii:

